

Riiklikult oluliste projektide kriisilaenude menetlus Sihtasutuses KredEx

Ines Metsalu-Nurminen,
Tambet Drell

Riigikogu riigieelarve kontrolli erikomisjoni istung
14.06.2021

Töö eesmärgid

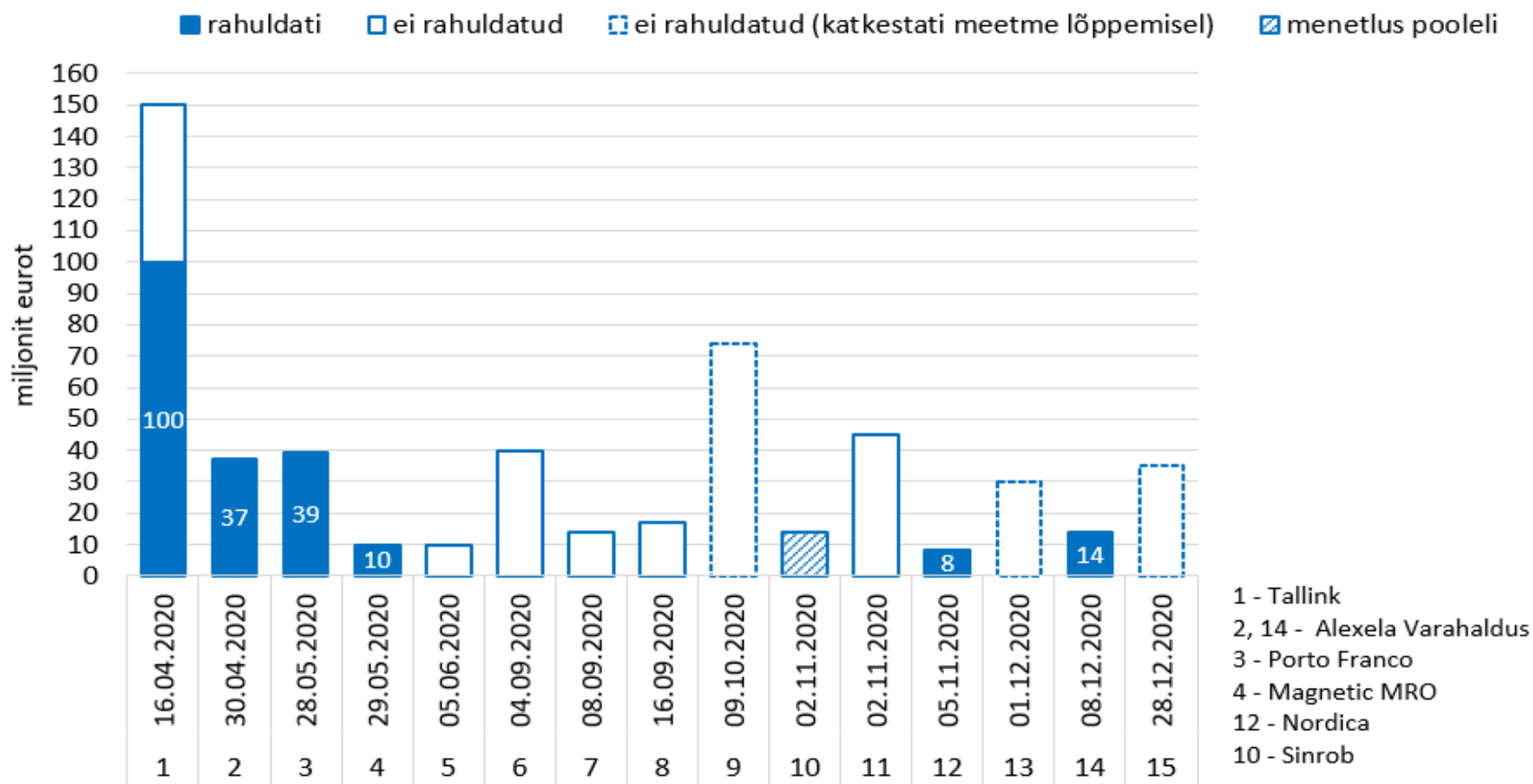
1. KredExi töökorralduse analüüs riiklikult oluliste projektide (ROP) laenutaotluste menetlemisel. Hinnang, kas töökorraldus oli piisav, et tagada ettevõtete võrdne kohtlemine ja menetluse läbipaistvus.

Aluseks: Vabariigi Valitsuse 28.04.2020. a määrus nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“

2. Ülevaade laenu saanud ja mittesaanud ettevõtetest ning antud laenu tingimustest.

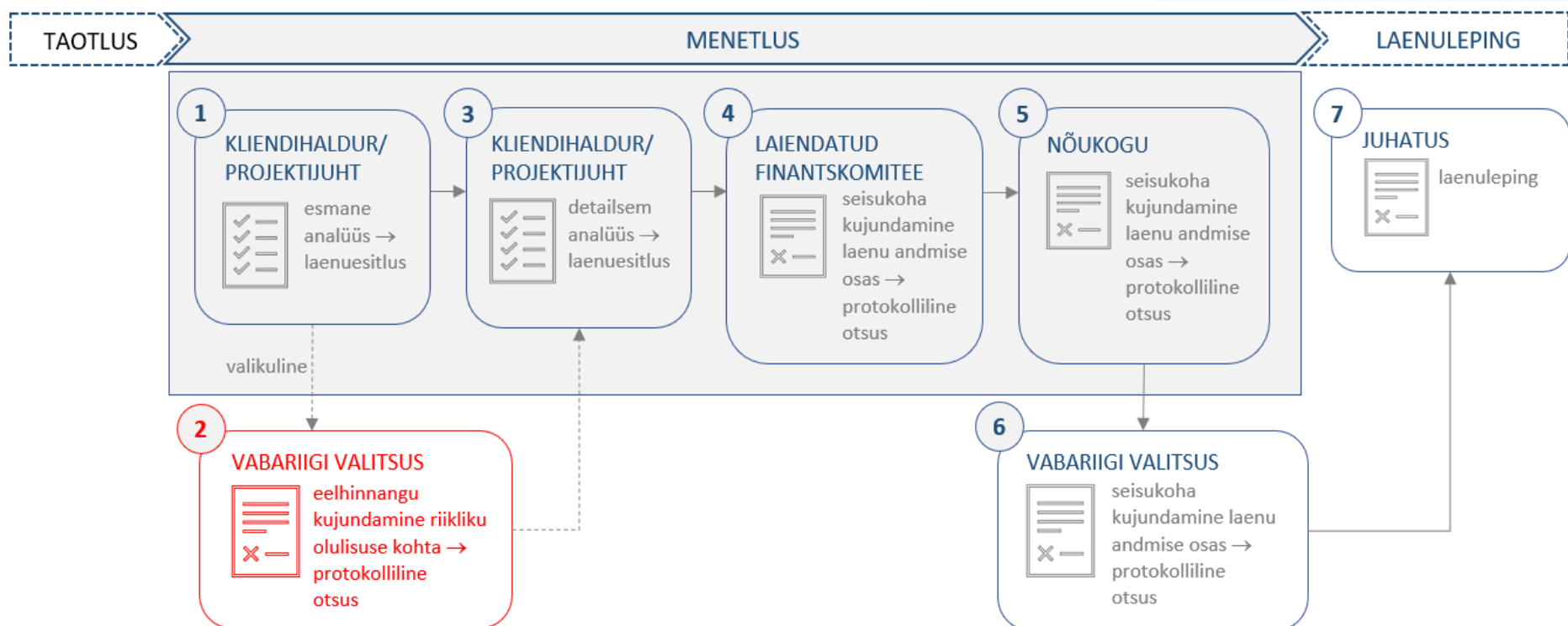
Meetmest üldiselt

- Eelarve oli 265 miljonit eurot. Laenu taotles 13 ettevõtet (15 taotlust). Laenu sai 5 summas ca 208 miljonit eurot.

Meetmest üldiselt (2)

- Eelhinnang riikliku olulisuse kohta küsiti 6 ettevõtte kohta.
- Taotluse esitamisest otsuseni KredExi tasandil jõuti 10–98 päevaga. Esimese väljamakseni 109–193 päevaga

Meetmest üldiselt (3)

- Finantskomitee ei toetanud laenu andmist Porto Francole ja Nordicale. Esimese puhul tekitas küsimusi meetme tingimustele vastavus ja teise puhul liigne risk.
- Nõukogus kiideti kõikide laenu saanud ettevõtete projektid alati ühehäälselt heaks.

Meetmest üldiselt (4)

	Tallink	Alexela Varahaldus	Porto Franco	Magnetic MRO	Nordica
Summa (mln eurot)	100	37*	39,4	10	8
Laenu liik	käibekapitali laen	käibekapitali laen	investeeringislaen	käibekapitali laen	korduvkasutusega laenulimit
Periood	36 kuud	60 kuud	72 kuud	72 kuud	72 kuud
Maksepuhkus	36 kuud**	60 kuud**	36 kuud	12 kuud	72 kuud**
Intressi marginaal	2%	2%	2%	2%	2%
Tagastamine	ühe maksena lõpus	ühe maksena lõpus	30 mln pärast maksepuhkust, ülejäänu ühe maksena lõpus	pärast maksepuhkust annuiteedina	limiidi kasutatud jääk ühe maksena lõpus
Tagatiste liigid	laevade hüpoteek + juriidilise isiku garantii	osaluste pant + kinnisvara hüpoteek + juriidilise isiku garantii + nõuete pant	kinnisvara hüpoteek	kommertspant + juriidilise isiku garantii	kommertspant

Üldine järeldus

- KredExi töökorraldus laenuaotlejate võrdse kohtlemise tagamiseks **oli piisav**.

Menetluskäik ja laenuotsusteks vajaliku info kogumine oli sisekordades piisavalt üksikasjalik ja standardiseeritud. Koosmõjus riiklikult oluliste projektide laenumeetme tingimustega lõi see eeldused laenuaotlejate võrdseks kohtlemiseks.

Sisemisi töökordi oli põhiasjades ka järgitud. Laenumeetme tingimusi küll muudeti korduvalt, kuid ühesuguste tingimuste korral esitatud taotluste menetlus oli üldjoontes ühetaoline.

Üldine järeldus (2)

- KredExi töökorraldus menetluste läbipaistvuse tagamiseks **ei olnud piisav.**

Laenust keeldumisest teavitati laenutaotlejat e-kirjaga, milles ei olnud kirjas aga kaalutlusi, õiguslikku alust ega ka kõiki faktilisi asjaolusid, mis keeldumise tingisid. Selline e-kiri ei vasta haldusakti sisunõuetele.

Muud probleemkohad

- Menetlusse võeti ka nõuetele mittevastavaid taotlusi.
- Pankadest laenu mittesaamist oli tõendatud erineval määral.
- Seisukohad sotsiaalmajandusliku mõju tähenduse suhtes olid muutlikud.